

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

A bajtársiasság.

Irta: Argus.

Ez a bővös szó egy katonai testület tagjainak minden körülmények között való összetartozása érzetét jelenti. Erkölcsi értékét tekintve egyenlőnek állítható a testvéri viszonytal; sőt, ha azt a nagyon is sok és a helyzet okozta körülményeknél fogva meghatározó esetet fontolóra vesszük, a miknek indító rugója mindenütt és mindenkor a bajtársi önfeláldozás volt, még a testvéri szeretetnél is magasabbra értékelhetjük.

A katonai élet számtalan epizódja bizonyítja a mellett, hogy csak az igazi bajtársiasság fokozza az összetartozás érzetét; csak az igazi bajtársi szeretet készíti mindenkit a társa és az összesség érdekeinek előmozdítására; ez teszi közössé örömeinket és bánatainkat s elviselhetővé küzdelmeinket és szenvedéseinket.

S nekünk csendöröknek kétszeresen szükségünk van a bajtársiasságra és a bajtársi érzés fejlesztésére és ápolására. Megköveteli ezt sajátlagos szétszórt, helyzetünk és ama közismert körülmény, hogy a társadalom elvetemültjeivel örökös harcban állunk s hogy jelen kell lennünk minden olyan esetben és helyen, a hol az emberiség életét, testi épségét és vagyonát komoly veszedelem fenyegeti. Népmozgalom, tűzveszély, árvíz, pestis és az elemek dühöngő harcainál és pusztításainál, szándékos vagy véletlen katasztrófáknál ott látjuk a csendőrt mindenütt, tőle várja mindenki a segílyt és önfelhirdozást s mi csendörök senki másra nem számíthatunk, egymásra, egymás: bajtársi szeretetére, támogatására és jóakarására vagyunk utalva csupán.

Igazi bajtársias érzésnek azonban csak azt a lelki összekötötést lehet nevezni, a mi minden személyi és anyagi érdek mellőzésével, teljesen az együvértartozás érzetéből fakad. Csak egyedül ez lehet az a lelki kapocs, a mi a csendőrnél állandó marad; minden más irányból származó hajtársiasság csak fellobbanó szalmaláng csupán s a mily könnyen fejlődött, oly könnyen és hamar el is mulik.

Az igazi bajtársiasság nem tesz különbséget az együtt — egy örsön — élő és a más helyen, más irányban működő, idősebb vagy fiatalabb, altiszti vagy nem altiszti rangban levő csendörök között. Mert nemcsak a hosszas együttélés és működés alatt kell ennek

kifejlődni, hanem már magából a katonai és emberi együttérzésből és a minden pillanatban való egymásra utaltságból kell fakadnia s le kell küzdenie minden oly irányú indulatot s lelki és természetbeni ellentétet, a mi az igazi bajtársias érzés fejlődését vagy folyamatát csak pillanatra is megakaszthatná vagy hátrányosan befolyásolhatná.

Az az általános szokás, hogy az örsre beosztott próbacsendőrrel vagy áthelyezett csendőrrel mindjárt különféle szeszitalok fizettetése mellett való ismerkedési estélyt rendezünk vagy tivornyákba fuló bucsuzást a rövidebb vagy hosszabb időre távozókkal, kelthet bennünk pillanatnyi örömet illetve megkönnyítheti a bucsu pillanatát, de állandó bajtársi szeretet keltésére és maradandó emlék előidézésére annál kevésbé alkalmas, mert köztudomású, hogy a szesz italok élvezete különféle lelkiindulatokat vált ki az emberből s már az ünneplés pillanatában megtörténhetik, hogy a valódi ezéul kitűzött bajtársias szellem fejlesztése és az egymásiránti baráti szeretet fokozódása helyett, mint örökös ellenségek hagyjuk el az ünneplés színhelyét.

Hasonló eredménnyel végződhetik ama további szintén általános szokás is, hogy «per tu» poharak ivásával akarjuk magunkhoz kötni, lebilincselni, bizalmasabb barátunkká tenni vagy hasonló bizalmunkról meggyőzni egyik vagy másik bajtársunkat. Mindez az igyekezet hiábavaló kísérletezés. Mert, ha a mámoros pillanatokban ölelkezünk, eszokolozunk és örökös baráti kötelezettséget fogadunk is egymásnak, könnyen előfordulhat, hogy a mámor elmúltával már analizálni kezdjük, vajjen jól és helyesen cselekedtünk-e, felemeltük-e vagy lealáztuk magunkat; igazi jó barátot vagy csak mulató pajtást nyertünk-e; vagy a mi még rosszabb, nem olyan bajtársnak köteleztük-e le magunkat, a kit nekünk kellene a rossz cselekedettől, a kihágásokra való hajlandóságtól visszatartanunk, oktatnunk, vezetnünk s ebelyett talán épen a saját erkölcsi tőkénket veszélyeztettük.

Mindezek olyan kérdések, a melyeket már előbb, még józan állapotban kellett volna megoldanunk. Mert, ha az ünnepléses alkalom után tolulnak valami okból előtérbe, már arra mutatnak, hogy ujdonsílt bajtársunk személye, természete vagy viselkedése aggályt kelt hennünk és a helyett, hogy igazi bajtársává lettünk

Első magyar vill. erő berend. hangszer-gyár honvédség, valamint a m. Orosz és a szabadalmazott Ajálja saját gyárában készült tisztíthatatlan hangokkal. szerről külön küldetik

STOWASSER JÁNOS

kir. csendőrség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémia házi Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lános id-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2. Magyarorszá- legnagyobb vonós és fuvós hangszerek gyára.

császári és királyi udvari szállító a cs. és kir. közös hadsereg, a m. kir. hangszerkészítője, az

a legtöbb ilyen bajtársunknál észlelhető ama fanatikus meggyőződés, hogy ők helyesen cselekedtek. Vannak köztük, a kik képesek, mint ők állítják, csupa hajtársiasságból a legmesszebbmenő hazudozásra, tagadásra, a közigazgatási kivizsgálásoknak vagy bírói vizsgálatoknak, ha csak tehetségükben áll, a minden módon való félrevezetésére, csakhogy bajtársukat a bajból kihuzni megkísérelhessék vagy legalább az erre való igyekeztüket nyilváníthassák. Egész csendőri életüket ennek a törekvésnek a szolgálatában töltik el s bizony nem egyszer fennen hangoztatják: «De a bajtársamat nem árultam el soha!»

Ebből ugyan nem tűnik ki és valószínűleg nem is tudnának tényekkel előállni, hogy a bajtársiasságnak eme nem helyes módon való nyilvánítása mellett megmentettek volna valakit bajtársaik közül a hibái vagy szabálytalanságai miatti bűnhődéstől, de felfogásukban, hogy t. i. helyesen és jól cselekedtek, megingatni őket még sem lehet. Pedig számtalanszor meggyőződhetek róla, hogy bizony hiába drótoztatták, biztosították bajtársi hazudozással azt a bizonyos korsót, mégis csak eltört az, ha helytelen uton járt sokat a kutra.

De még az ilyen jóakarátú bajtársaknál is rosszakabak azok, a kik vagy saját előnyük hajhászása céljából vagy már rossz természetüknél fogva is, mindenütt hibát, szabálytalanságot szimatolnak, felfedeznek, különféle, de csak előttük gyanus jelekből kombinálnak, következtetnek s az ekként összegyűjtött adatokat, mint való tényeket, rendesen tetemesen megnagyobbitva, hátrányosan kiszinezve, legtöbbször alkalmilag való besugás s nem ritkán magánlevél útján juttatják az előljáró tudomására. S igen sokszor a szolgálat minden érdeke nélkül, sőt annak hátrányára, felszínre hurczolnak olyan dolgokat, a mik már önmagukban elenyésztek vagy elenyésznének a nélkül, hogy bárkinek jogai vagy érdekei csorbát szenvednének miatta.

De azért, ha megkérdeznők tőlük, hogy miért teszik ezt, a testület és a bajtársak érdekeivel hozakodnak elő és esküvel fogadott kötelességük fontos teljesítésére hivatkoznak.

És mindezeket el is hihetnők nekik s talán még elismerésünket is nyilváníthatnánk a testület és a bajtársak érdekeinek szemelőtt tartása körül tanusított és szigorú kötelességtudással párosultnak látszó eme tevékenységükért, ha nem úgy suttyomban, besugva s magánlevelekben való becsempészés mellett tennék ezt és az általuk így besugott hibák és szabálytalanságok leírásánál megmaradnának a kellő tárgyilagosság határain belül s nem nagyítanák s nem színeznék ki azt rossz-hiszeműleg a feljelentettek rovására. Így azonban a «Ments meg uram a barátainktól!» stb. malicziózus jelentőségű szálló ige elvét véve alapul, mi is mondhatjuk, hogy a bajtársi érdekek ilyen módon való megvédéséből, ilyen intrikus módon megnyilvánul bajtársiasságból nem kérünk, mert ez már nem bajtársiasság,

hanem egyenesen merő rosszakaratból való szándékos bajtársiatlanság.

Nem mondhatjuk, hogy úgy ezek, mint az előbb említett bajtársak gyéren vannak soraink közt. Vannak ők elegenden s imitt-amott elég buján is tenyésznek, sőt egyik-másik elég szép karriért is csinál. De legtöbbször elhullanak a hosszú harcz alatt vagy mint felismert megbízhatatlanok, kétes szavahihetőségük, bizonyos kényszerítő körülmények hatása alatt rövid időn belül megválnak a testülettől.

Vannak ők elegenden mind a két fajtából mindenütt. S csak az a jó, hogy még többen vannak azok, a kik felismerve az ő helytelen nézetüknek és rossz szokásuknak káros voltát, az igazi bajtársiasság oktatásának és fejlesztésének arany középpútján haladva, nem hagyják érvényesülni az ilyen talmi-bajtársiasságnak a többségre való káros befolyását.

Ezek azok, a kik nemcsak szavakban, hanem belső érzésben és tetteikben is épen úgy bajtársnak tekintik a legutolsó próbacsendőrt, mint a velök egyenrangú és egyenlő szolgálati idejű bajtársakat és nem személyi vagy anyagi érdekek szerint osztják vagy veszik a bajtársiasságot, hanem az együvértartozás magasztos eszméitől áthatva s mindenkinek jó példát adva, tanítják és fejlesztik azt.

Dicsérnek és elismeréssel jutalmaznak ott, a hol azt a bajtársiasság és a szolgálat érdeke megkívánja, viszont figyelmeztetnek, korholnak s dorgálnak ott, a hol ugyanaz az érdek megköveteli. De olyan hangon és olyan modorban teszik ezt mindig és mindenkivel szemben, hogy abból egy igazi bajtárs jóakarata és bajtársi szeretete érezhető ki.

Egy olyan bajtársé, a ki örömeinket, bánatunkat, küzdelmeinket és szenvedéseinket nemcsak ismeri, de teljesen átérezni is tudja s ha dicsér, nem gunybol teszi; s ha korhol, dorgál: csak jót akar és oktat vele.

*

Az ilyenektől tanuljuk az igazi bajtársiasságot és ne a poharak csengése mellett és a hangzatos szavak nyilvánításában keressük azt. Mert míg itt csak félremagyarázott, hamis utakon haladó, talmi-bajtársiassagra találunk, addig amazok vezetése, oktatása, irányítása és jó példaadása mellett, rátalálunk arra az igazi arany középputra, a mely megmutatja, hogy mely irányban kell haladnunk az igaz bajtársi szellem tanítása és fejlesztése felé; meggyőz bennünket arról, hogy csak az az igazi bajtársiasság, a mi az együvértartozás magasztos ermetéből s az egymásra utaltság helyes felismeréséből fakad és nincs alávétve a könnyen változó lelki és természetbeni rosszindulatok által irányított káros befolyásoknak.

Mit kell tudni a csendőrnek a bűnvádi perrendtartásból?

Írta: dr. Kármán Elemér erzsébetfalvai kir.járásbíró.

(Folytatás).

8. A vizsgálat és vizsgálati fogság.

A kir. ügyészség tehát vizsgálat elrendelése iránt tett indítványt a kir. törvényszék vizsgálóbírójánál, K. Ferenczné Boros Zsuzsanna és L. József ellen, a Btk. 278. §-ába ütköző gyilkosság büntette miatt és pedig L. H. József ellen mint tettes ellen, K. Ferenczné ellen pedig mint felbújtó ellen. Együttal, miután a tettesek le vannak tartóztatva, indítványt tett ellenük a vizsgálat és vizsgálati fogság elrendelése iránt, azon az alapon, hogy a büntetés előrelátható nagyságánál fogva szökésüktől alaposan lehet tartani.

Ezzel tehát az ügy a vizsgálóbíró kezébe megy át.

A vizsgálóbíró végzést hoz, amelyben elrendeli a vizsgálatot a tettesek ellen és a vizsgálati fogságot.

Mi már most — ez a további kérdés — a vizsgálat és miben különbözik a nyomozástól, továbbá mi a vizsgálati fogság és miben különbözik az előzetes letartóztatástól?

A nyomozás és a vizsgálat között első látásra azt mondhatnók, hogy lényeges belső különbség nincs, amennyiben a vizsgálat is azt kutatja, amit a nyomozás, hogy bűnös-e a tettes és ha igen, mit követett el, azaz, hogy a jelen esetben elkövette-e L. József a gyilkosság büntettét és hogy K. Ferenczné volt-e az, aki őt arra felbújtotta.

A B. P. 102. §-a így szól: A vizsgálat célja azoknak az adatoknak bírói kiderítése és megállapítása, melyek alapján eldönthető, hogy van-e helye a főtárgyalás elrendelésének vagy, hogy meg kell-e szüntetni a bűnvádi eljárást.

Magából ebből a meghatározásból is kitűnik, hogy miben különbözik a nyomozás a vizsgálattól.

A vizsgálat és a nyomozás között két lényeges különbség van, amelyet meg kell jegyezni.

Az első az, hogy míg a nyomozást a kir. ügyészség rendeli el és azt a rendőri hatóságok és közegek fogatatosítják, legfeljebb egyes cselekményeket végez a bíró, addig a vizsgálatot a B. P. 105. §-a értelmében a vizsgálóbíró rendeli el és azt a vizsgálóbíró is fogatatosítja; lehetnek ugyan egyes tudakozódások, amelyeket a vizsgálat alatt is a vizsgálóbíró a rendőrhatalóságok útján teljesít, azonban az egész vizsgálatnak ura, vezetője a vizsgálóbíró.

A B. P. 110. §-a alapján megtörténhetik ugyan az is, hogy a vizsgálóbíró javaslatára a kir. törvényszék vádtanácsa, amelyről később fogunk hallani, arra a járásbíróra bizza a vizsgálatot, melynek területén a büncselekmény elkövetett, azonban ez kivételes eset olyan-

kor, amidőn a legtöbb tanu a járásbíró területén lakik és ilyen esetekben a járásbíró bírása a vizsgálóbíró helyett jár el.

Ennek, hogy a vizsgálat követi a nyomozást, oka rendszerint az, hogy a nyomozás gyorsabban folyik le, sem mint hogy tüzetesen és aprólékosan meg lehessen mindent vizsgálni, fontosabb esetekben azonban nagyon szükséges lehet, hogy a nyomozás után még a bíróság is megvizsgálja az ügyet, annak minden egyes részletét újra felülbírálja.

A másik fontos különbség a nyomozás és vizsgálat között az, hogy a nyomozást az ügyészség szünteti meg; ez a megszüntetés azonban nem jelent *végleges* megszüntetést, amennyiben a kir. ügyészség bármikor, ha arra alapot talál, elrendelheti a nyomozás folytatását (B. P. 444.) Az ügyészség nyomozást megszüntető határozata tehát csak *egyelőre való intézkedés*. Ezzel szemben, ha a vizsgálat be lett fejezve és annak alapján nem lehet főtárgyalást tartani, hanem meg kell szüntetni a bűnvádi eljárást, akkor a vizsgálóbírónak azt a végzését, amelyvel a bűnvádi eljárást megszünteti, az ügy *végleges befejezésének* kell tekinteni. Ez alatt pedig azt értjük, hogy az ily módon megszüntetett vizsgálatot nem lehet bármikor folytatni, hanem, amiként látni fogjuk, a bíróságnak el kell rendelnie az u. n. *ujrafelvételt*. Ezért mondjuk azt, hogy a vizsgálat lefolytatásával az ügy *ítélt dologgá* válik, ellenben a nyomozással az ügy nem válik itélt dologgá.

Mi különbség már most az előzetes letartóztatás és a vizsgálati fogság között? Azt mondhatnók, hogy az egyikben épen úgy fogoly a terhelt, mint a másikban.

Itt is azonban kétféle különbség van.

Az első különbség az, hogy az előzetes letartóztatás a terheltet a nyomozás alatt tartja fogva, míg vizsgálati fogság csak akkor rendeltetik el, amikor már a terhelt ellen a vizsgálat is el van rendelve. Az előzetes letartóztatás a nyomozással, a vizsgálati fogság a vizsgálattal jár együtt, mint a terhelt személyének biztosítására irányuló intézkedés.

Másik megjegyzendő az, hogy az előzetes letartóztatás a törvényszéki ügyekben a B. P. 147. §-a értelmében csak 15 napig tartat és ez a 15 nap csak további 15 napra hosszabbítható meg a törvényszék vádtanácsa által, de csak akkor, ha az feltétlenül szükséges azért, mert a nyomozás nem volt befejezhető. Az előzetes letartóztatás tehát legfeljebb 30 napon át tarthat, ami alatt a nyomozást okvetlen be kell fejezni, mert ha ezen idő eltelt és ezalatt a vádirat nincs befejezve, vagy a vizsgálati fogság az előzetes letartóztatás folytatásaként nincs elrendelve, a B. P. 147. § 2. bek. értelmében a terhelt azonnal szabadlábra helyezendő. A vizsgálati fogság ellenben három hónapig tart a B. P. 159. §-a értelmében. Ez a három hónap azonban meghosszabbítható kivételes esetekben és nyomós okok alap-

BUTOR

kézpénzért v. részletfizetésre legjutányosabb áron
EBRENTÉD ÉS FUGAS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI. TERÉZ-KÖRÜT 8. SZ.
 Képes árjegyzék ingyen. :: Telefon 88-59.

BUTOR

Képek a harsztérről. — A Itonak Durazzóban, melyre kitzíték az albán lobogót.

ján mindig egy hónappal, vagyis pl. ha valaki ellen a vizsgálati fogság 1912 november 5-én lett elrendelve, ez 1913 február 5-ig tart, amikor azt meg kell hosszabbítani márczius 5-ig, márczius 5-étől április 5-ig és így tovább mindaddig, amíg arra szükség van. Ugy az előzetes letartóztatás, mint a vizsgálati fogság meghosszabbítását egyúttal a törvényszék vádtanácsa rendelheti el.

A vizsgálat során a vizsgálóbíró tanukat hallgat ki, kihallgatja a terheltet, hírei szemlét tart, szakértői szemlét rendel. Tehát lényegében ugyanazokat a cselekményeket teljesíti, amelyeket a nyomozás során szoktunk.

Ennek befejeztével az iratokat átteszi a kir. ügyészséghez.

A kir. ügyészség azután a vizsgálatot kétféle módon intézheti el, hasonlóan mint a nyomozás megszüntetését és pedig

1. vagy vádat emel,
2. vagy eljti a vádat.

A vádemelés az ügynek ebben a szakában szintén a vádirat elkészítésével történik abban az esetben, ha a kir. ügyészség a nyomozás és a vizsgálat lefolytatása után arról győződött meg, hogy a gyanúsított személy a bíróság elé állítandó azért, mert meggyőződése szerint őt el kell ítélni. Ellenben ha az iratokból a kir. ügyészség azt látja, hogy nem forog fenn alapos gyanu a terhelt ellen, ebben az esetben a kir. ügyészség eljti a vádat; abban az esetben azonban, ha az iratokból az látni ki, hogy valami esekélyebb súlyu büncselekmény forog fenn, amely a járásbíróshoz vagy a rendőri hatóságához tartozik, ebben az esetben egyúttal azt fogja indítványozni, hogy a vizsgálóbíró tegye át az iratokat a járásbíróshoz, illetőleg a rendőri hatóságához.

Ha a kir. ügyészség a vádat eljttette, a vizsgálóbíró a B. P. 128. §-a alapján a vizsgálatot megszünteti és ha a terhelt vizsgálati fogságban van, a vizsgálatot megszünteti.

A nagykúti gyilkosság esetén azonban a vizsgálat mindenben megerősítette a nyomozás helyes voltát. A vizsgálóbíró az ügyet megvizsgálván, a kir. ügyészség tisztán látta, hogy K. Ferenczné és L. József ellen büntető ítéletet kell hozni és ezért vádiratot adott be ellene.

Ezek szerint két vádirat megy ki az ügyészség irodájából a kir. törvényszékhez: egyik az N. ácsmester sérelmére történt lopási ügy, a másik pedig a nagykúti gyilkosság. Mind a kettőhöz csatolva vannak a nyomozás iratai, vagyis a csendőri jelentés és a gyilkossági esetben a bírói cselekményekről felvett jegyzőkönyvek és a vizsgálat iratai, továbbá az ügyekben szereplő bűnjelék. Lássuk végül, hogyan szól a vádirat és mi az ügy további sorsa a bíróság előtt.

9. A vádirat.

A B. P. 225. §-a írja elő, hogy a vádiratnak tartalmaznia kell a következőket:

1. a terhelt nevét, annak megjelölésével, hogy fogva van-e vagy nincs;
2. a vád tárgyává tett büncselekménynek vagy büncselekményeknek büntetés megjelölését a törvényben megállapított és a tényállásból vett ismertető jelek szerint;
3. a tényállásnak a nyomozás, illetőleg a vizsgálat adataiból merített tömör, összefüggő és tárgyilagos előbeszélését és a bizonyítékok megjelölését;
4. a bünténgyűlésre illetékes bíróság megnevezését.

Az N. ácsmester kárára elkövetett lopás büntetése ügyében a kir. ügyészség vádirata a következő, meg fogjuk benne találni mind a fenti pontokat: 1215/1912. k. ú.

A kir. Törvényszék vádtanácsa Elnökének.

Vásárhely.

A f. ide zárt nyomozási iratokat és a bűnjel-jegyzékben foglalt bűnjelkeket a következő

vádirat

benyújtásával küldöm meg.

I. Szabadlában lévő P. Ferencz, 1897 márczius 15-én Kisházán született, ev. ref. nőtlén, vagyontalan, iparosias, kisházai lakos ellen vádat emelek a Btk. 336. §-ában és a Btk. 336. §-ának 7. pontjában meghatározott lopás büntetése,

továbbá P. Jánosné Kis Julianna 1877 január 10-dikén Kisházán született, ev. ref., férjes, kisházai lakos neje, némi vagyonnal bíró, kisházai lakos ellen a Btk. 370. §-ának első bekezdésében meghatározott orgazdaság büntetése, végül K. Ábrahám, magasi születésű, 52 éves, izr. nős, hat gyermek atyja, kiskereskedő, némi vagyonnal bíró, kisházai lakos, ellen a Btk. 129. §-ában meghatározott tulajdon elleni kihágás miatt, amelyet azzal követtek el, hogy

I. P. Ferencz Szentkeresztben N. Károly ácsmester birtokából és beleegyezése nélkül lopott kulccsal 200 korona készpénzt, egy negyven korona értékű ezüst órát és lánczot és két összesen 40 korona értékű gyűrűt jogtalan eltulajdonítási céllal elvett.

II. P. Jánosné Kisházán 1912 október 5-én 200 korona készpénzt, egy ezüst órát és két arany gyűrűt, amelyről tudja, hogy P. Ferencz kezéhez lopás büntetése következtében jutott, vagyoni haszon végett megszerzett.

III. K. Ábrahám két arany gyűrűt P. Jánosnéól olyan körülmények között szerzett meg, amelyekből gyanítható, hogy az lopás következtében jutott P. Jánosné kezéhez.

E vád tekintetében illetékesnek és hatáskörrel bírónak a kir. törvényszék, mint büntető bíróságot jelölöm meg. A megidézendő tanúk jegyzékét csatolom.

POLGÁR SÁNDOR
orvosi műszer- és kőltizer gyáránál
telep: Bpest, VII., Erzsébet-körút 50.

Lejuttányosabban beszerezhetők összes betegápolási tárgyak, kötszerek, fecskék, 6k. m. kir. szab. Polgár-féle sörkötők, gummiharisnyák stb. stb. — Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küld az üzletvezetés, csak megadandó, mely tárgy szükségeltetik.

Ezen hirdetés
leküldés esetén
10% árkedvez-
mény a Csendőri-
Lapok olvasóinak.

Képek a harcztérről. – Egy shrapnel rombolása a falon.

Indokok:

N. Károly szentkereszti ácsmester azt a feljelentést tette a csendőrörsön, hogy 1912 október 5-én töle inasa, P. Ferencz a késő esti órákban megszökött és ugyanekkor észrevette, hogy zárt szekrényéből 200 korona készpénz, egy 40 kor. értékű ezüst óra lánczostól és két 20—20 kor. értékű arany gyűrű eltűnt. Annak a gyanújának adott kifejezést, hogy a tettes ez az inas lehetett.

A csendőri nyomozás során N. Károlyné előadta, hogy 1912 október 5-én este felé szomszédasszonyával L.-nével ebédlőjükben az asztalnál ülve beszélgettek s e közben összes kulcsai, amelyek között a hálószobában lévő szekrénykulcs is ott volt, az asztalon előtte feküdtek. Késő este, mikor szomszédnéja elment, észrevette, hogy a hálószobában a szekrény nyitva van, a móg előbb az asztalon lévő kulcsok a nyitott szekrényen lógnak és a szekrényből 200 korona készpénz, férje ezüst órája, valamint két arany gyűrűje hiányzik. Utána nézve észrevette, hogy P. Ferencz a házból eltűnt. L.-né előadta, hogy ő is látta, midőn M.-ékhez ment, hogy a kulcsok egy csomagban M.-né előtt az asztalon voltak.

A csendőrség előtt P. Ferencz nem ismerte el hűnöségét, tagadta a lopást és azzal védekezett, hogy azért szökött meg, mert ébeztették és bántalmazták.

A csendőrös P. Jánosnál, a P. Ferencz atyjánál tartott házkutatás alkalmával 200 korona készpénzt talált; amelyre vonatkozólag P. Jánosné azt adta elő, hogy azt a vásárhelyi takarékpénztárból hozták ki kölcsön; a csendőrös a takarékpénztár könyveinek betekintéséből és az igazgatóságának az iratok közt lévő értesítéséből kiderítette, hogy az asszony vallomása annyiban valótlan, hogy P. Jánosék 1912 május 21-én vettek fel 200 korona kölcsönt váltóra, azonban ebből is a hat kor. busz fillért kitevő kamat és díj levonatt; kiderítette továbbá, hogy ebből a pénzből annak idején nyomban 70 koronát fizettek le F. vásárhelyi kereskedőnek, akinek régebb idő óta tartoztak és a jelenlegi csekély keresetforrásuk mellett ki van zárva, hogy ez a pénzösszeg egészében náluk megmaradt.

Ezenkívül a nyomozás során lefoglaltatott egy levél, amelyben P. Jánosné az N. ácsmester által felismert ezüst órát fiának küldte és fiánál, P. Józsefnél az óra meg is találtatott. A csendőrség által beszolgáltatott postai feladóvevény igazolja, hogy P. Jánosné azon a fentírt napot követő napon csomagot küldött a fiának, P. Józsefnek, amelyben az óra volt.

Kinyomozta végül a csendőrös, hogy az N. ácsmester birtokából eltűnt, két arany gyűrűt P. Jánosné adta át K. Ábrahám terbeltnék.

P. Jánosné ezt is tagadta, azonban K. Ábrahám he ismerés: az aranygyűrűket önként beszolgáltatta azzal, hogy azt ő megvette P. Jánosnétól 6—6 korona árban és másnapra ígérte kifizetését.

Mindezek alapján P. Ferencz a lopással és P. Jánosné az orgazdasággal alaposan gyanúsítható, azért, mert be

van bizonyítva, hogy a lopott tárgyak az ő birtokukban voltak, és azoktól nyomban megszabadulni igyekeztek.

P. Jánosné az orgazdasággal azért vádolható, mert teljesen ki van zárva, hogy az anya és fia között fennálló családi viszony folytán vele a fia nem közölte volna, hogy a tárgyakat gazdájától lopta, miután azoknak előtte feltétlenül gyanusáknak kellett feltűnniök.

K. Ábrahám a tulajdon elleni kibágással azért gyanúsítható, mert azzal a tagadásával szemben, hogy nem tudta, hogy a két gyűrű lopásból származik, nincs adat, de abból a körülményből, hogy P. Jánosné és fia a késő esti órákban, tehát alattomosan hozták azokat oda és hogy azokat jóval áron alól vette meg, gyanítható, hogy azok bűnös cselekmény folytán jutottak kezükhöz.

Az illetékeségre a B. P. 16. §-a és a 18. §-a, a hatáskörre nézve pedig az 1897:XXXIV. tcz. 17. §-ának 1. pontja irányadó.

Kelet.

N. N.

kir. ügyész.

Ehhez a vádirathoz csatolva van egy jegyzék, amelyben a kir. ügyészség a tanúk jegyzékét sorolja fel, akiket a főtárgyalásra megidézni kér.

E vádirathoz lenne még egy néhány megjegyzésünk.

Általánosságban azt kívánom hangsúlyozni, hogy ebből a vádiratból is ékesen szembetűnik az, hogy a kir. ügyészség munkája a csendőrség munkáján, annak a nyomozásán alapul. Amit a csendőrség kiderített, arra alapítja a kir. ügyészség az ő vádját. Ebből látható, milyen fontos az, hogy a csendőrség az ő jelentéseiben igazat és mindig és csakis igazat írjon, mert az ügyész arra alapítja az eljárás megindítását.

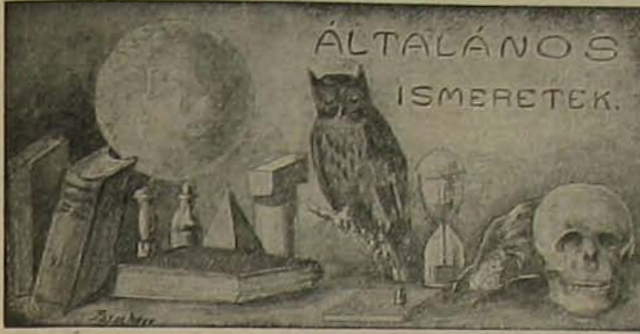
Azt is láthatjuk, hogy ebben az ügyben egyáltalán nincs beismerés, a kir. ügyészség mégis emelt vádat, tehát a csendőrség eljárásának megvan az eredménye, a mennyiben a kiderített bizonyítékokat a kir. ügyész elegendőnek találta arra, hogy a vádlottak tagadó védekezését megdöntse és hogy ő nyugodt lélekkel vigye a bíróság elé az ügyet.

A Kbtk. 129. §-ában megbatározott tulajdon elleni kihágás tulajdonképen a járásbíróság elé tartozik. Hogy van az tehát, hogy K. Ábrahám mégis a törvényszék által vonatott felelőségre? Ennek a magyarázata az, hogy a B. P. 18. §-a szerint a tettes bírósága illetékes a részese, az orgazdára és a bűnpártolóra, valamint ezeknek külön vagy másokkal együtt elkövetett több más bűncselekményeire nézve is. Azt a körülményt, hogy ez a kihágás és a lopás együtt tárgyalandó, hívjuk össze függésnek. Ezen összefüggés alapján eshetik meg az, hogy olyan bűncselekmény, amely tulajdonképen nem a törvényszékhez, hanem a járásbírósághoz vagy a rendőri hatósághoz tartozik, mégis a kir. törvényszék elé kerül.

Ugyanilyen vádiratot készített a kir. ügyészség a nagykúti gyilkosság ügyében is. Annak ugyanilyen az alakja, a különbség a kettő között csupán az, hogy

abban, a kir. ügyészség nyilatkozik a B. P. 225. §-a értelmében a vizsgálati fogság fenntartása tárgyában is és hogy abban az esküdtbiróságot jelöli meg hatáskörrel bírónak.

A ló tájékozó tehetségéről.

A «Természettudományi Közlöny» egyik újabb füzetében dr. Máday Istvántól érdekes cikket olvasunk a ló tájékozódó képességéről, melyből itt adjuk a következőt:

Ha arról van szó, hogy egy állat egyik helyről a másik helyre talál, akkor összetett «elki» jelenséggel van dolgunk, melyben meg kell különböztetnünk először az ösztönt, mely az állatot meghatározott hely felkeresésére indítja, másodszer a tehetséget, melynek segítségével ezt a helyet meg is találja.

Az ösztönt, mely az állatot helyváltoztatásra készíti, a vad lónál vándorösztönnek, míg a házi lónál honvágnak nevezhetjük. A ló honvágya rendkívül erős, szinte legyőzhetetlen érzelem; némely ló több száz kilométernyi utat tesz meg, folyókat úszik át, hogy megszokott s kedvelt tartózkodási helyét ismét feltalálja. Sok ló 10 évi távollét után is fölismeri régi honát, magától fölkeresi régi istállóját a benne régi helyét. Minden kocsió emlékszik a olyan vendégfogadóra, melyben egyetlenyszer etették s valahányszor elhalad mellette, ismét beakar térni.

Kövésbbé tisztázott dolog a ló tájékozódó tehetsége s azért éppen e kérdéssel óhajtok foglalkozni. Legelőször is azt kérdezhetjük, hogy a tájékozódás tudatos, értelmes cselekvés-e, vagy pedig teljesen öntudatlanul történik? E kérdésre a helyes válasz, hogy a tájékozódás oly működés, mely részint öntudatlanul, részint tudatosan jön létre. Meggyőződésem szerint a ló ez esetben ösztönének (a honvágnak) tartalmát cizeltudatos akarata tartalmává teszi. Ha pedig tudatosan akar valamit a ló, akkor, csak úgy mint az ember, összes erejét és tehetségeit felhasználja céljának elérésére. Ilyen tehetség első sorban az értelem; a ló tehát értelmesen, tudatosan keresi a helyes utat. Ezt az állítást, mely az összes magasabbrendű állatokra vonatkozik, tudtommal Houzeau (1872) mondta ki először.

Egy másik vitás pont, hogy a tájékozódásban mily szerep jut a ló különböző érzékszerveinek. Természetes, hogy ez a kérdés minden állatfajra nézve külön oldandó meg. A vak hangyafajok pl. másképen tájékozódnak, mint a látó hangyák, ismét más módon tájékozódik a kutya, a macska. A lónak is megvan a maga különös módszere.

Mielőtt az egyes érzékek szerepét vizsgálnók, néhány megfigyelést és kísérletet fogok közölni, hogy a ló tájékozódásának módját megismerjük.

Zürn többek között a következő két esetet említi: egy kanczát és alig egy éves csikáját tulajdonosuk, ki Schleswig tengerpartján lakott, Barsö szigetére adta el. Másnap a kancza s a csikó ismét megjelent régi gazdájának háza előtt, úszva tevén meg az egy tengeri mérföldet meghaladó utat.

Egy molnárnak volt egy vak kocsilova, mely egyfogatú kocsiban, magától mindig pontosan fordult be az országútról a malomhoz vezető dűlőre, a melyen még 200 m.-nyi utat kellett megtennie a malomig. Valószínűleg szaglása segítségével tájékozódott, mert vasárnap sem tévedett, mikor a malom zaja szünetelt.

Bell egy pék kocsilováról beszéli, hogy gazdája összes revőinek lakását ismerte, úgy hogy minden segítség nélkül naponként ugyanabban a sorrendben kereste föl őket.

Darwin egyszer postakocsin utazott; nagy csodálkozására a postakocsis minden vendégfogadó előtt megállította kocsiját 1—1 másodpercze. A kocsis azután megmagyarázta, miért teszi: egyik lova, mely tökéletesen vak volt, az országútnak valamennyi olyan pontján, a hol már életében egyszer szünetelt, minden alkalommal ismét meg akart állani; rendszeren azonban megelégedett a pillanatnyi szünettel is, azért a kocsis inkább megállította a többi lovakat is, mert ha ezt nem tette, a vak ló erővel húzta hátra a rudat s ilyenkor még több időt vesztett a postakocsi.

Darwin egy hátaslovat Angolországból Wight-szigetére szállított; ez a ló sétalovagláskor mindig a légvonalban régi hona felé vezető irányban iparkodott haladni, nem pedig a kikötő irányában, a hol a hajót elhagyta.

Ilovitt öt esetet említi, melyben ausztráliai lovak megkísérlették 290 km.-nyire fekvő régi legelőjüket fölkeresni; valamennyi esetben légvonalban haladtak, több esetben magas hegyeségen és sűrű erdőn át; egyik esetben a ló 2—2 évi városi tartózkodás után kelt útra, hogy ifjúkorának szabadabb életmódját viszszerje.

Spohr ezredes egy hátaslovat említi, mely iránytű pontosságával mutatta a hazafelé vezető légvonalat; minden más irányban nyugodt lépést ment, míg a hazafelé vezető irányban mindig «dűcögött», azaz nem akart tiszta lépésben, hanem csak nyugtalan apró ügető-lépésben menni. Hasztalan igyekezett Spohr e lovat azzal megteveszteni, hogy órákig az erdőben keresztül-kasul, majd meg körben lovagolta; a mágnes oly biztosan működött, mint azelőtt.

Magam figyeltem meg a következő tényt: Mintegy 20 pót-ló (remonda) részesült idomításban egy tiszt parancsa alatt; a 20 lovas 30 méter átmérőjű kört lovagolt a tiszt körül. A tiszt, ki eredetileg a kör középpontján állott, lassanként a kör kerületéhez közeledett a nélkül, hogy helyét elhagyta volna. Észrevette, hogy nincs a helyén s a kör közepére ment. Ez ismétlődött minden 10 perczen. A lovakat a kaszárnya mágnesként vonzotta; minden körnél néhány méterrel közelebb jutottak a kaszárnyához, s így az egész kör 10 perczenként 15 méternyi, vagyis óránként 90 méternyi sebességgel vándorolt hazafelé.

Kísérletem abban állottak, hogy minden egyes sétalovaglásom alkalmával valamely, a kaszárnyától távol eső ponton elbocsátottam a kantárszarat, s a hazavezető út megválasztását teljesen lovamra bízam. Egy-másuttan több lóval végeztem ilyen kísérleteket és pedig mindegyikkel heteken át; mert egy lónak a viselkedéséből csak akkor szabad következtetéseket vonunk, ha valamennyi szokását ismerjük. A lovak tájékozódó tehetsége nagyon különböző; míg az egyik mindjárt

az első próba alkalmával egyenesen bazatalál, ba sőtét éjjel van is, addig a másik csak több heti gyakorlat után tesz szert némi ügyességre. (Vége köv.)

KÉPEINKHEZ.

A szerbek utja az Adriához.

A balkáni török háborúnak, úgy látszik, egyelőre vége. A fegyverszünetet megkötötték. Az ez alapon Londonban megtartandó tanácskozáson már csak azt állapítják meg, mit veszett Törökország európai területéből s mit nyertek abból a győztes felek.

Egy azonban már most is bizonyosnak látszik. Albánia független fejedelemség lesz. Az albán törzsek vezérei kikiáltották a függetlenséget, még mielőtt a szerb hadsereg a tartomány nagy részét okkupálhatta volna. És miután az előjelekből az következethető, hogy az albánoknak ez az igyekezete több európai nagyhatalom hozzájárulásával sikerült, aligha változtathat rajta a szerbeknek az az eljárása, hogy mindezeket figyelembe se véve, haladtak tovább városról-városra s bevonultak Durazzóba is, ahol pedig már akkor albán nemzeti zászlót lengetett a szél a képeink egyikén látható kormányzóikonokon.

Durazzó Albánia egyik nevezetesebb városa. Az adriai tenger partján egy hegyfokon fekszik s kereskedelmi kikötője van. Ősrégi város, még 625-ben alapították a korinbiai és korkyriaiak, akiknek gyarmataihoz akkor ez a terület tartozott. Később a római császárság batalma alá került a város s ehhez való tartozása alatt kapta az előbbi Epidamnus név helyett a Durazzó nevet. Egy ideig Epirus tartománynak a fővárosa is volt. Törökországhoz tartozása óta nagyot vesztett egykori fényéből, úgyszólván csak árnyéka egykori nagyságának s csak mintegy 10.000 lakosa van.

Most okkupált szerb terület Durazzó s a győztes szerbek már parancsnokot is neveztek ki oda, abban a biztos reményben, hogy a háboru során vérenszerzett jogaikat az európai hatalmak bizonyára respektálni fogják s Durazzó nemsokára szerb tengeri kikötő lesz.

Hogy azonban ez a remény mikor és mennyiben valósulhat majd meg, az egyelőre még a jövő titka.

HIREK.

Egy gyilkosság kiderítése. Valuska János nagyócsai lakos november 18-án este 8—9 óra között Nagyócsán, a korcsmából hazatérőben ismeretlen tettesek által meggyilkoltatott. A nagyócsai örs által bevezetett nyomozás során a Sindler Imre járásörmester, nagyszalutnai járásparancsnok vezetése alatt összpontosított nagyócsai, gyetvai és horháti örs legénységéből állott egyesített járőr az ismeretlen tetteseket, hét napi körütekintő és fásasztó nyomozás után. Holik (Uhlyár) János, Gamik András, Terjencsik András és Chavada János nagyócsai lakosok személyében kiderítette s azokat elfogva, a bűnjelekkel együtt a zólyomi kir. járásbírósnak átadta.

A félelem áldozata. Both Ignác petrozsényi örsbeli csendőr, folyó évi november hó 24-én este 10 órakor, afeletti félelmében, hogy egy fogolyszöktetési ügyből kifolyólag súlyos büntetést fog kapni, kilenczmilliméteres forgópisztolylyal a petrozsényi csendőrlaktanya örskonyhájában agyonlötötte magát s pár percz alatt kiszenvedett. Temetése folyó évi november hó 26-án d. u.

két órakor ment végbe a salgótarjáni köszöntőnyilvánulás részvénytársaság halottasházából s a végteszünetességén, a közeli örsökről megjelent bajtársakon kívül, a hatóságok is képviselve voltak.

Gyászhir. A törzsörmesterek nesztora, Szentpétery Sándor, I. számú csendőrkerületbeli törzsörmester, december 2-án váratlanul meghalt. A megboldogult 30 évet meghaladó időn át volt a törzsszékhelyén a segéd-tiszt irodában alkalmazva s ezen hosszú időn át érdemes munkálkodásával hasznos és megbecsült segítőtárs volt parancsnokainak, kit úgy a bajtársai, mint a társadalom is szeretetteljes becsüléssel öveztek. Munkás tevékenysége közepette, úgyszólván az íróasztala mellett bekövetkezett váratlan halála, a megboldogultnak 4-én végbement temetésén, a legnemesebb módon és imponzans formában megnyilatkozott őszinte részvétet kellett. Munkás tevékenysége után nyugodjék békében.

Kérelmek. Ocskó Mihály, Komárom megye Udvard községben állomásozó csendőr kéri Bekényi Istvánt, ki a m. kir. csendőrségnél szolgál, hogy fontos okból címét vele közölje.

Teleki Zoltán, Csikszeredán állomásozó csendőr, kéri Bartis József csendőrt, mivel 1911/12-ben Budapesten a próbacsendőri tanfolyamot együtt hallgatta, hogy címét vele tudassa.

KÜLÖNFÉLÉK.

Ritka látóképeség. A párisi orvostudományi társaság legutóbbi ülésén egy ismertnevű párisi szemorvos a látóképeség olyan magas fokát mutatta egy férfi, betegénél, a mire a természet terén eddig még nem volt példa. Az illető beteg ugyanis valamely könyv egyegy oldalát egyetlenegy szempillantással képes áttekinteni és azt mintegy lefényképezve még évek múltán is hibátlanul leolvasni az így nyert tükörfényképről. Az orvos az ismételt kísérletek során megállapította, hogy az illető egyén csak könnyebb, népszerű olvasmányokat tudott a szemtükrében ily módon megrögzíteni, míg elvont tudományos munkákat már nem sikerült felvennie. Valószínű, hogy a látóképeség hibetetlenül gyors működése mellett az agyműködésnek is jelentékeny szerepe van a látó-émlékezőtehetségnek ebben a tevékenységében. A kezelő orvos azt a sajátos látóképeséget a szemizmok beteges gyöngeségének tulajdonítja, bár maga sem tartja kielégítőnek ezt a magyarázatot. A párisi orvosok mindenesetre nagy érdeklődéssel tanulmányozták ezt a ritka jelenséget.

A fogoly mint világbajnok. Nem a fogoly madárról lesz itt szó, hanem egy fogoly embertársunkról, a ki a dutyiban ül, s hozzá különösen az érdekes a dologban, hogy a világbajnokságot nem ülésben hanem lovaglásban nyerte; ennek pedig itt következik a históriája: Kanada egyik nyugati városában, Calgaryban, világbajnokságot hirdettek lovaglásra. A ki cowboy Amerikában élt, mind jelentkezett a versenyre, eljött a Wild West híres lovasa mind. A kanadaiak ugyan csak megjedtek az invázióra, nem volt kit ellenükbe állítani, bizonyosnak látszott bát, hogy a világbajnokság az Egyesült-Államokba kerül. Azaz valaki mégis volt: Tom Tree Persons, indiai kereskedő, de az épen akkor börtönben ült, mert pálnak árult a rézbőrűeknek. A hatóságok nem gondolkoztak sokat, a nemzeti becsület megvédéséről volt szó és több polgár kezességére a versenyfutás napjára szabadon bocsátották Personst. Gyönyörűen végződött a verseny: Persons számtalan

löhosszal mindenkit megvert. Megkapta a világbajnoki címet, azután 100 dollárt, aranyövet és értékes nyereg-szerszámot. Miután mindezt birtokába vette, visszasétált a börtönbe, de előbb még a connaughti berezeg személyesen gratulált neki.

Tűzjelző kutyája. Egy kapitányt, a ki Canfieldben Essex grófság) lakik családjával, a napokban hajnalban rémes csaholás verte föl álmából. Nagy kutyája, a mely az ebédlöben szokott aludni, két szobán keresztül herohant hozzá, ugatásával fölkelte és majdnem kihúta az ágyból, jelezve, hogy a gazdája jöjjön utána. El is vezette a kapitányt az ebédlöbe, majd ennek erkélyére. A honnan látni lehetett, hogy a háztető lángban áll. Éppen ideje volt, mert pár perc múlva a bálósobák mennyezete beégett és az egész házat fojtó füst töltötte be. A kutya megmentette a családot a megfulladástól, elvitathatlan bizonyágát szolgáltatva annak, hogy az állat is képes a gondolkozásra.

Élelmes csalók. Párisból jelentik: Négy orosz, Pallakof, Kupfer, Berlinsky és Ochbory európai körútra indult egy világgraszoló találmánnyal. Rájöttek, hogy különös módon konstruált szekrénykébe ha elhelyeznek két igazi ezresbankót, közéjük tesznek kémiaiilag tiszta papírlapot, akkor a papírlapból is valóságos ezresbankó lesz, ha a szekrénykén elektromos áramot vezetnek keresztül, azután pedig elektromos csövegést létesítenek. A csudálatos szekrény Berlinben, Svájcban nem talált méltánylókra, a négy zseniális erre a könnyelműség fővárosába, Párisba utazott. Csakugyan találtak elég könnyenbivőket. Egyik kiülvrosban, a külsőségeket misztikusan elrendezve adták át a csudálatos szekrényt. A vásárlók próbára hazavitték a gépet, a két ezerfrankost ők maguk tették be, valamint az üres papírkákat is. Erre megindították az elektromosságot és óh, mily csuda, nébany perc multán három valóságos ezresbankó feküdt a kazettában. Mi mindenről nem álmodoztak a derék francziák és micsoda boldogsággal fizették ki az oroszoknak járó kétszázezer frankot. Másnapra az oroszok messze jártak, de a francziák persze erről nem tudtak és nekiláttak nagy buzgalommal, hogy még aznap összegyártják az alapítási költségeket. Három ezres csak kijött valahogy, de a negyedik után a papírlap mindig papírlap maradt és eszeágában se volt ezresbankónak lenni. A rendőrség azután megállapította, hogy a négy kitünő orosz négy valóságos ezresbankót dugott a szekrénykébe. Ha nem fogják el őket, a mi valószínűtlen, mert hiszen a nyomozás folyik, akkor bizonyára jó üzletet csináltak.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz — kényességénél fogva — nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel belyeget ne küldjenek.

61. B. s. 48. 1. Ily eljárás az örsz. kez. ut. 31. §. c) pont 2. alpont utolsó bekezdése értelmében tilos, tehát elő sem fordulhat. **2.** Olvassa el a Cs. 30 jelzetű Határozványok I. fejezet 12. pont a) alpont 6., 7. bekezdéseit. Javaslat alapján csak a szárnyparancsnokság bocsájthatja el. Ha sérelmet látnak fennforogni, forduljanak a szolgálati útra. **3.** Lásd örsz. kez. nt. 35. §. Ajánljuk, hogy lapozgasson az utasításokban!

63. Irja meg, hogy együtt éle atyjával?

7777. Az 1883. XXIII. t. cz. 6. §-ának e) pontja után következő bekezdés azt mondja, hogy a vadászeselések csak a vadászati törvény korlátai között vadászhatnak; más vadászterületen azonban a vadászatot még a vadászati törvény korlátai között is csak a vadászati udó lefizetés mellett gyakorolhatják. Ezek szerint tehát a vadászeseléd azon a területen melyen alkalmazva van, vadászati jog nélkül vadászhat, természetesen csak a tulajdonos, illetőleg bérlő engedelmével. Tehát a jegyzőnek igaza van.

Gyopár. Szép, hogy a kertészet iránt annyira lelkesedik; mindenestre szob és nemesebb foglalkozás szabad idejét virág-gondozásra fordítani, mint semmittevéssel, vagy éppen korsmázással elherdálni. S a virág nagyon hálás ápolója írta. Ezt a témát egyébként oly sokoldalulag és oly sokan dolgozták ki, hogy újat ön sem mond. A cikket nem közölhetjük.

V. J. örmester. A gazdasági felügyelők ellájtják részletes utbaigazítással.

K. J. örmester. Tegyen jelentést az előjáró szárnyparancsnokságnak; az majd elintézi az ügyet az adóhivatallal.

V. m. es. Nem szokik út.

V. J. Sorsjegyei nem nyertek.

B. T. örmester. Forduljon Pálffy István esendőr örmesterhez, Székesfehérváron.

Vasuti esendőr. Várnay és fia, Budapest, VI. ker., Liszt Ferenc-tér 9.

F. T. Még nem állítottak fel.

B. J. Névtelen levélre nincs válaszuk.

Gy. örm. 1. Nem. 2. Nem tudhatjuk.

1878. 11. Osgyán. 1. Előjárók oktatásait nem bírálhatjuk.

2. Nincs jogu, de nem értjük, hogy kinek lehetne ez ellen kifogása?

Önállóságban korlátozott. Ha jogos a panasza, mindig igazat kap. Forduljon tehát tiszti előjárójához.

B. J. örmester. A szülők hanyatlansága, illetőleg szegénysége esetén az eltartás az állam költségén történik.

Öreg. Szolgálati ügy.

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselői kölcsönök törlesztésre.

Előlegek értékpapírokra.

Családi házak és telepek létesítése.

részvénytársaság

Budapest, VII., Erzsébet-körút 12.

— Telefon 153—44. szám. —

Alaptőke 1.000.000 korona.

Kölcsönök lakbérletiltás ellenében.

Külföldi pénznemek vétele és eladása.

Előlegünk betéteket takarékpénztári könyvecskére 1 Oly takarékbetétek után, melyeket hat hónapi felmondási idő lekötése mellett helyeznek el intézetünknel, 8% (hat) betéti kamatot fizetünk (A tőkekamatadó levonásával.)² Oly takarékbetétek után, melynél a belevő az 1. pontban jelzett felmondási időt ki nem költi, 5¹/₄% (öt és fél) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.)

Előlegot nyújtunk értékpapírokra, sorsjegyekre, vidéki Intézetek részvényeire. Személyi kölcsönöket folyósítunk kezesség mellett vagy jelzölógos biztosíték ellenében, jutányos kamattétel mellett. Utalványok, Intéztvényok és chequek beszedését elvállaljuk igen mérsékelt költségek felszámításával. Vesszünk és eladunk értékpapírokat, idegen pénzeket.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Nyilvánosan megdicsértettek:

Soós Péter őrvezető cz. őrmester és Csatlós János csendőr cz. őrmester, a folyó évi szeptember hó 4-én éjjel Borgóbesztercze községben bekövetkezett árvíz-veszély alkalmával, az élet- és vagyonmentés körül kifejtett igen buzgó és elismerést érdemlő szolgálati ténykedésükért.

Előléptettek:

1912 november hó 1-ével:

a m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:

Novotny János, Szilágyi József, Dunka István őrvezető cz. őrmesterek, *őrmesterekké*; továbbá

Gellért Imre, Szabó János II. és Kiss István csendőr cz. őrmesterek, *őrvezető cz. őrmesterekké*.

Katonai szolgálati jellel elláttattak:

A II. osztályu legénységi katonai szolgálati jellel elláttattott:

a m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

Bajkó András csendőr cz. őrmester, 1912 november 13-án; és

a m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:

Kostyák Márk csendőr, 1912 november 20-án és Szalay Imre csendőr cz. őrmester, 1912 nov. 26-án.

Névváltoztatás.

A m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:

Bugyi János csendőr, a m. kir. belügyminiszter urnak 1912. évi 170,050/VI—a. számú engedélye alapján vezetéknévét Berényi-re változtatta.

Házasságra léptek:

A m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:
Csere János őrvezető cz. őrmester, Horvát Magdolnával, 1912 november 13-án.

A m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:
Noga István csendőr, Bardon Máriaival, 1912 november 23-án, Teschenben.

A m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:
Kapusai István őrvezető cz. őrmester, Szarka Pónával, 1912 szeptember 26-án, Margittán.

Molnár György csendőr cz. őrmester, Povázsay Judittal, 1912 október 5-én, Szarvason.

Dén János csendőr cz. őrmester, Ferenczi Annával, 1912 október 1-én, Ujkigyóson.

Szabó Pál őrvezető cz. őrmester, Albrecht Erzsébet Pónával, 1912 október 12-én, Huszton.

Bodnár András járásőrmester, Haraszi Juliannával, 1912 november 9-én, Kabán.

Bózsó Ferencz csendőr cz. őrmester, Kiss Eszterrel, 1912 november 3-án, Margittán.

Barecz Mihály csendőr cz. őrmester, Halász Idával, 1912 november 10-én, Kabán.

Kisasszondi Lajos őrvezető cz. őrmester, Hajdu Annával, 1912 november 10-én, Érmihályfalván.

Csendőrségi kalapborítók

á 1 kor. 50 fill.

Íróasztalra dobozok á 6 kor.

Íróasztalra rekesz-fedőlapok

60 és 80 fillér.

Mindazeket előírás szerinti méretek szerint és előírásnak megfelelő képű préselt papírossal bevonna — ajánl

Makó Károly könyvkötő és dobozgyártó, Brassó.

Húsz koronán felüli megrendelések portómentesek.

VARNAY ÉS FIA

Budapest, VI., Liszt Ferencz-tér 9. szám.

1913. évre szóló előjegyzési naptáraink megjelentek, azokat minden rendelőknek ingyen küldjük meg, a rendelések sorrendjében.

A Csendőrségi Rendeleti Közlöny egyes számainak gyűjtésére szolaáló fedéltáblát szíves figyelmébe ajánljuk. — Ára 50 fillér.

Finom minőségű toll keztyűk, hősapkák, nemkülönböztetve mintenemű felszerelési cikkek raktárunkon készletben vannak, azokból kívánatra választás céljából szívesen küldünk. Bármilyen cikket a legnagyobb készséggel beszerzünk és megküldjük.

Könyvnyomda, könyv-, papír- és írószer-kereskedés, a magyar kir. csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára.